

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Danskeren 1

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Danskeren 1", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 464. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1848_941-txt-shoot-idm19537.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

1848. Nr. 30.

Danskeren.

Et Ugeblad.

3. Kvartal. Onsdagen d. 11. October. Nr. 2.

Det constitutionelle Monarchi med Demokratisk Grundlag.

(Talt herinde i Danske Samfund.)

Vi veed alle, at Søndagen førend *Høiesteret* aabnes om Foraaret, da rider de saakaldte Herolder omkring i Byen og støder i Trompet, og at det kalder Folk "at ride Herredag ind," men De veed neppe alle, hvad den sæere Talemaade skal betyde; for dels veed de fleste saakaldte dannede og oplyste Folk det ikke heller, og dels har de Høilærde hidtil sædvanlig ruget over hvad de vidste, ligesom Drager over Skatte, saa at selv naar de lovede at oplyse jævne Folk om noget, talde de gjerne saa fremmed, saa høitrvægende og forblommet, at man maatte være lige saa kloge som de, eller lidt til, for at vide, hvad de vilde sige, hvis de kunde snakke *Dansk* og turde røbe den store Hemmelighed, at deres Viisdom havde igrunden kun lidt at betyde. Nu, jeg siger det ikke derfor, jeg har jo selv gaaet i den sorte 466Skole og været omtrent som de andre, og skiøndt jeg nu i 30-40 Aar har arbeidet paa at komme ud af det forhexede *Latinske* og *Tydske* Uvæsen, og blive nogenlunde folkelig og menneskelig igjen, saa har jeg dog naturligviis selv en Rem af Huden endnu; men jeg siger det, fordi det kan vi alle forstaae, at lærer *Dannemænd* ikke igjen med Liv og Lyst at tale deres eget Tungemaal, som vi alle veed er *Dansk*, om alle *Danske* Ting, da lærer de heller aldrig meer at forstaae hinanden *ret*, og at lærer *Dannemænd* ikke snart at forstaae hinanden, og at forstaae *Dannekvinderne* med det samme, da gaaer det nødvendig splittergalt herinde, ligesom ude i *Tydskland*, hvor de rives og slaaes om, hvem der skal føre Ordet; for det er en følgelig Sag allevegne, at naar man ikke med *Munden* kan tale sig tilrette, da bruger man *Næverne*, for at gjøre sig tydelig, om ikke for Næstens Hoved, saa dog for hans Sidebeen.

See, derfor er det, at jeg, som De vel har hørt tale om, altid raaber paa det *Danske*, og har i mange Aar stridt for, at vi skulde have os ligesom en *ny Studigaard*, slet ikke *Latinsk* eller *Tydske*, men *Pæredansk*, og at det skulde være herude i *Sorø*, hvor der er Penge Nok til det, og at paa saadan en *Dansk Høiskole*, der skulde hele Landets Ungdom og voxne Mandskab have frit Rykind, og finde veloplyste *Dannemænd* for sig, som var selv hjemme i Mo467dersmaalet og i Fædernelandet, og gjorde sig en Fornøielse af at tale muntert og venlig til de Unge, og at underrette dem om alt hvad de havde Lyst til at vide, og da især om gamle *Danmark* og alt hvad der er smukt og godt og gavnligt for *Danske* Folk, saa Ungdommen ogsaa selv kunde lære at tale baade kiønt og tydelig, og, naar det behøvedes, med Fynd og Klem paa reent *Dansk* om alle *Danske* og igrunden om alle *menneskelige* Ting.

Dog, jeg maa bede Dem om Forladelse, jeg kunde snart bredt mig for vidt ud, og De kunde snart tænke, at jeg enten ikke selv vidste, hvad det er at "ride *Herredag* ind," eller at jeg var bange for, De skulde blive ligesaa kloge som jeg. Sagen er imidlertid kortelig den, at for et Par hundrede Aar siden, førend det *Danske Folk* gav sin Konge *Enevolds-Magten*, da havde vi *mange Herrer*, og De veed nok, at Ingen kan tjene *to Herrer*, end sige *mange Herrer* tilpas og til Takke, og at sædvanlig, jo flere Kokke, desværre Suppe, og naar nu alle disse mange Herrer, som kaldte sig "*Rigsraadet*" skulde samles og holde Raad om *fælles* Bedste, der tit blev *Menigmands* Værste, saa kaldtes det en *Herredag*, som det jo ogsaa var for de Herremænd, der sad i Raadet og fandt, at det var en smal Sag at skiære en bred Rem af andres Ryg, men nu har vi, Gudskelov, ikke mere tilbage af al den Herrestads end Talemaaden at ride *Herredag* 468ind. Da der imidlertid nu tales saameget om et nyt *Rigsraad*, der skal komme istedenfor *Enevoldsmagten*, og om en *Rigsdag*, der skal staae

langt over *Høiesteret*, saa formoder jeg, De vilde gjerne vide, *hvad* det egenlig har at betyde, og om vi nu skal have *mange Herrer* igien, saa Forskiellen mellem den gamle *Herredag* og den ny *Rigsdag* kun blev den, at vi fik mange *Huusmænd* istedenfor mange *Herremænd* til at raade over os?

Jeg vilde nu ogsaa med stor Fornøielse sige Dem vis og klar Besked om det ny *Rigsraad*, og om den store *Rigsdag* i Kiøbenhavn, der vel ikke rides ind med flyvende Faner og klingende Spil, men *trippes* dog ind i Gaderne af alle dem, der tripper om fra Dør til Dør, for at udbede sig de ærede Vælgeres Stemme, og maae da sagtens støde lidt i Trompet for dem selv, som Folkets bedste Venner og modige Kæmper for "det constitutionelle Monarchi med demokratisk Grundlag," og jeg vilde saameget hellere sige Dem reen Besked om den tilstundende *Rigsdag*, som De vel veed, jeg kunde selv have Lyst til at give mit Ord i Laget med paa den samme store *Rigsdag*, der, som man siger, skal slaae Hoved paa Sømmet, og dog er jeg for gammel til at trippe om fra Dør til Dør, og jeg har ingen Tænder i Munden, saa Trompeten, om jeg gav mig til at blæse i den, vilde sagtens skratte stygt.

469Ja, jeg vilde meget gjerne give Dem et klart Begreb om den forestaaende *Rigsdag* og hvad der skal forhandles, naar jeg bare havde det selv, men det er Sagen, det har jeg ikke, skiøndt det soleklart nok surrer om mig fra alle Kanter at alting herefter skal dreie sig om "det constitutionelle Monarchi med demokratisk Grundlag" og De hører selv, jeg kan sige Ordene efter, skiøndt det holder lidt haardt, hvad enten jeg nu helst skal ligne denne storartede Talemaade ved et Orlogsskib, der stikker for dybt til at gaee flydende over min Tunge, eller ved et Kastel, der gaer saa høit i Luften, at jeg, som er lidt stakaandet, maa snappe efter Veiret, for nogenlunde at følge med. Jeg tænker ogsaa nok, at naar jeg faaer øvet mig paa det nogle Gange, skal det kunne gaee ganske flydende med "det constitutionelle Monarchi med demokratisk Grundlag", men da jeg, ved at høre det mangfoldige Gange, slet ikke er blevet klogere paa, hvad det skal være, saa formoder jeg, det vilde gaee Dem ligesaa, om jeg end sagde det tusinde Gange lige saa flydende, som jeg sagde i min Barndom: tolv tamme Traner med tolv tomme Tønder." Ulykken er nemlig den, at i hele Ramsen "det constitutionelle Monarchi med demokratisk Grundlag" er der kun to smaa fattige *Danske* Ord, for *Grundlag* er paa *Tydsck* omtrent hvad vi kalder *Grundvold* paa *Dansk*, saa der er kun de to fattige *Danske* Ord "det" og "med" som ikke selv kan sige, hvad "det" er, og om det er ondt eller 470godt, der følger "med", og det var jo dog egenlig, hvad man skulde vide, og hvad man tydelig skulde udtrykke i sin saakaldte "politiske Troesbekiendelse."

See, naar man nu ikke kan andet end *Dansk*, og hører af alle *lærde* og alle *pæne* Folk, at meer kan og maa man ikke forlange af nogen Beiler til Folke-Stemmen, eller Spire til en *Rigsdagsmand*, end at han baade Dag og Nat vil arbeide paa det constitutionelle Monarchi med demokratisk Grundlag, da tænker man jo sædvanlig, at det maa ligge i ens egen Tungnemhed eller Vankundighed, at man af disse gyldne, dyrebare Ord faaer slet ikke Nys om, hvad det dog egenlig er, man gaer frugtsommelig med, og hvorvidt en selv og hele det *Danske* Folk kan være tjent med det, ja, mangen en fristes vel til i sin Troskyldighed at give et dybt Suk, fordi han i sin Barndom ikke har lært andet end *fattig Dansk*, hvormed man nu snart ligesaalidt kan komme nogen Vei midt i *Kiøbenhavn*, som i *Slesvig-Holsteen* og det store *Tydsckland*; men jeg pleier gjerne at trøste *Danske* Folk med, at de skal ikke sukke saa dybt, men heller lee lidt ad de *lærde* og de *pæne* Folk, som igrunden slet ikke er klogere paa det constitutionelle Monarchi med demokratisk Grundlag, end De eller jeg; men har kun lært af Fransk-mændene at holde gode Miner med slet Spil. Det har jeg nemlig mærket de Godtfolk af for længe siden, thi om man end hverken pleier at regne mig til 471de *lærde* eller til de *pæne* Folk, saa har jeg dog alle mine Dage levet imellem dem, og da jeg hverken har været meget tungnem, eller været bange for at føle Folk paa Tænderne, saa tør jeg nok sige, at hvad de lærde og de pæne Folk veed om det constitutionelle Monarchi med demokratisk Grundlag, det veed jeg ogsaa, skiøndt jeg strax bekiendte, at hvad jeg veed om det, er saagodt som ingen Ting.

Da jeg imidlertid dog kan lidt *Latin* og *Græsk*, ligesom de lærde Folk, og kan lidt *Tydsck* og *Fransk*, ligesom de pæne Folk, og kan lidt *Engelsk* og *Islandsck* ovenikjøbet, saa vil jeg dog sige Dem hvad jeg veed om det constitutionelle Monarchi med demokratisk Grundlag, skiøndt naturligviis med det Forord, at De maae ikke vente, deraf at blive stort klogere paa Tingen, end De er, for naar man skal forklare andre hvad man igrunden ikke selv forstaaer, da veed De nok, det gaer enten slet ikke, eller det gaer dog skævt.

Først maa jeg da bemærke, at "Monarchi" er et gammelt *Græsk* Ord, som paa *Dansk* betyder *Enevolds-Magt*, og vilde derfor selv hos *Grækerne* kun bruges rettelig, hvor der var *Een*, som alene havde at byde og befale over alle Folk i Riget, saadan, som det har været med *Kongen* af *Danmark*, siden det *Danske* Folk blev kied ad de *mange Herrer*, og overlod 1660 Kong *Frederik* den *Tredie Ene* 472 *volds-Magten*, for at alle gode Dannemænd kunde, som ligegode Brødre, nyde ligegod Ret.

Heraf følger da klarlig, at til at faae et *Monarchi* i Danmark, behøves hverken *Rigsraad* eller *Rigsdag*, thi det har vi længe havt, og det har vi, saalænge al Magt og Myndighed i Riget udgaaer fra *Kongen* alene, saa Hemmeligheden med det Ny, der skal arbeides paa, maa da stikke enten i "demokratisk" eller i "constitutionel". Spørger vi nu først, hvad "demokratisk" er, da er det et selvgjort Ord, men kommer af det græske Ord *Demokrati*, som netop betyder det *Modsatte* af *Monarchi*, betyder *Mangfoldigheds-Magten* ligesom *Monarchi Enevolds-Magten*, saa det er klart, at hvor der er et Demokrati, der er slet intet Monarchi, for hvor Mængden raader for alt, der raader hver Enkelt for intet!

See, hvordan nu alle de Herrer, der vil arbeide paa et *Monarchi* med *demokratisk* Grundlag, vil bære sig ad, for ikke bestandig at rive ned med den ene Haand, hvad de bygger op med den anden, det overgaaer min Forstand, og jeg tør nok sige, ogsaa alle de *lærde* og *pæne* Folks Forstand, thi hvad Hexeri der end for Resten maatte ligge i Ordet "constitutionel", saa kan det jo dog ikke være noget, der gjør det umuelige mueligt, og det hørde dog til, naar *Monarchi* og *Demokrati*, Enevolds-Magten og Mangfoldigheds-Magten, skulde blive til eet i Grunden.

Naar man imidlertid veed, hvad Ordet "constitutionel" er lavet af og lavet til, da seer man strax, at det er hvad man kalder et meget uskyldigt Ord, der gjør, som Per Tot, hverken ondt eller godt, for det er et Ord, *Engelskmændene* og *Franskmændene* har lavet af lidt Kloster-Latin, til at betegne, hvad der stemmede overeens med en vis *Grundlov* som de kaldte *Constitution*, der ligesaa snart kunde være slet, som den kunde være god, og gal som klog, saa det Ord er hos os, selv naar man forstaaer det bedst, et tomt Rum, hvori man kan lægge hvad det skal være, 473et godt Ord til at skjule sin Mening i, men aldeles udueligt til at udtrykke den.

Naar det derfor endelig skulde være Skolemester-Stil, da vilde jeg dog aldrig sige "det constitutionelle *Monarchi* med demokratisk Grundlag" der er ligesaa urimeligt som udansk, men "den lovfæstede Enevolds-Magt paa Folke-Rettens Grundvold, men dermed kom vi saa ikke videre end vi har været saalænge, da den Danske Konges Enevolds-Magt, som en Gave af Folket, lovfast har hvilet paa *Folke-Rettens* Grundvold, og desuden, saa naar man vil have Danske Folk til at høre efter med Lyst, da maa man aldrig tale dem til i Skolemester-Stil, thi den er de saa kiære ad, som Kat ad Sennep.

Derfor siger jeg her og allevegne, at kommer jeg paa den *Danske Rigsdag*, da vil jeg stræbe at tale *Dansk* i alle Maader, saa baade Ordene og Tankerne er *Danske*, saa Tankerne løber ret om i det *Danske* Hoved og Ordene falder godt i *Danske* Øren, og jeg vil stride for, at vi kan faae en ægte *Dansk Grundlov*, som baade Kongen og Folket kan lyde med Fornøjelse, fordi den er til fælles Bedste, og jeg vil stride for, baade at vi kan faae en ægte *Dansk Høiskole i Sorø*, som Kong *Christian den Ottende* har lovet os, og at vi efterhaanden kan blive alt det Vildfremmede og især alt det Vildtydske kvit, som kun alt for længe har forkuet og forkvaklet det *Danske* baade i Mund og Bog, og i alle Maader og i alle Ender, som Ordsproget lyder: al vor Fortræd er *Tydske!*

Ja, kommer jeg paa Rigsdagen, da vil jeg naturligviis især med Munden arbeide paa, hvad jeg især med Pennen, skiøndt det klodsede kun lidt, har arbeidet paa i *fyrretive* Aar, at Alting herinde kan blive saa *Dansk*, saa folkeligt, saa frit og fredeligt, saa dygtigt, saa gavnligt og glædeligt for os alle, ligegode Danske Brødre med ligegod Ret, som det i denne Verden er mueligt, og skiøndt Livet er kiært, saa holder jeg 474dog saameget ad gamle *Danmark* og ad det elskelige *Danske* Folk, at naar de ikke kunde blive lykkelige uden jeg skulde lade mig slaae ihjel, saa tænker jeg dog, jeg paa mine gamle Dage vilde sige: i Guds Navn, lad gaae! og saa meget tør jeg sige, at førend jeg skulde give min Stemme til enten at *Dansken* paa nogen Maade kom i *Tydskens* Vold, eller at noget blev Lov, som jeg saae, var til *Danmarks* og det *Danske* Folks Skade, før vilde jeg miste mit Liv!

Danskhed som Hovedsagen paa den Danske Rigsdag.

(Talt til *Holmens Folk* den 28de September.)

Mine Herrer! Det skal være mit første Ord, hvormed jeg iaften byder mine ærede Tilhørere velkommen, og det er, fordi jeg, som en gammel Mand, har lært, at *Tilhørerne* er altid *Talerens Herrer*, da det aabenbar kommer an paa dem, om han skal faae Ørenlyd, og kommer atter an paa dem, om et godt Ord skal finde et godt Sted.

Altsaa, velkommen *mine Herrer!* og da især de gode Dannemænd af Hovedstadens 11te Valgkreds, som i *Danskhedens Navn* har forlangt, at jeg vilde stille mig i denne Valgkreds og udbede mig alles Stemmer til den forestaaende *Danske Rigsdag*, som er den første snart i hele tohundrede Aar, og vil kanskee komme til at afgjøre gamle *Danmarks* Skæbne for meer end tohundrede Aar, ja, til Verdens Ende, saa enten vi vælger eller vi lader os vælge til denne Rigsdag, da har vi paa begge Sider et stort Ansvar for hele *Dan475* marks Folk og Rige, ligefra vore gamle Forfædres Dage til den sildigste Efterslægt.

Nu, jeg er en gammel Bogorm og en Bogmager paa mit Haandværk, og det Slags Folk vil der sagtens komme Nok af foruden mig paa den næste Rigsdag, thi de snakker sædvanlig som en Bog, og det kommer let til at svie baade til Flaaden og til Mandskabet, baade til Riget og Folket, som hverken er Bøger, eller kan være tjent med blot at staae paa Papiret, saa at, var jeg ikke andet end en Bogorm og en Bogmager, om jeg saa var en Bogorm saa stor som Rundetaarn, og var den allerflittigste og allerkonstigste Bogmager i hele

Verden, saa vilde den Valgkreds dog være slemt narret, der gav mig sin Stemme paa Rigsdagen; men see, mine Herrer! nu er jeg desforuden en *Dansker* ligesom De, og har, som De hører, dog, Gudskeelov! ikke glemmt mit Danske Modersmaal over Tydsk og Latin, Ebraisk og Mesopotamisk, og har, som jeg haaber, De skal høre, heller ikke glemmt mit Fæderneland, det gamle *Danmark*, over alle de nye constitutionelle Monarchier med demokratisk Grundlag i Luften, eller glemmt det hjertelige, trofaste Danske Folk over Manden i Maanen med samt hans Kaalhoved, men har alle mine Dage, og vil alle mine Dage stride til det yderste for det *Danske* Tungemaals Liv og Ære, for *Danmarks* Lykke og for det *Danske Folks* Bedste. Ja m. H. jeg har kun to Sønner i alt og de er groet op imellem mine mange Bøger, og hvad man seer, det lærer man, saa de har ogsaa vænt dem til at gnave paa Bøger og slikke Penne, ligesom deres Fader, men saa snart de hørde, at gamle *Danmark*, det *Danske* Folk og det *Danske* Tungemaal stod i Fare for at beskæmmes og ødelægges af *Tydsken*, da smed de baade Bog og Pen og foer afsted at vove Liv og Blod for *Danskheden*, og jeg tænker i det Stykke ligesom mine Sønner, saa jeg smider ogsaa baade Pennen og Bøgerne, for at væрге om *Fæderneland* og *Modersmaal*, vel ikke just med Sværdet i Haanden, men dog ogsaa 476 med et Sværd, med Sværdet i Munden, som de, der kiender mig, veed er slebet skarp mod *Tydskeriet* og mod Alt hvad der vil beskæmme eller ødelægge hvad der er det *Danske* Hjerte kiært og dyrebart.

Turde jeg nemlig troe, at det ægte *Danske* i alle Maader vilde, ogsaa foruden mig, finde Talsmænd Nok paa *Rigsdagen* og altid faae de fleste Stemmer, see, da vilde jeg allerhelst blive siddende hjemme i mit Lukaf og skrive paa "*Danskeren*" som De kanskee nok veed, er et *pæredansk* Ugeblad, jeg giver ud, thi vel klodser det ikke at sidde og prikke med en Pen, og man veed ikke engang, om nogen Anden vil læse hvad man skriver; men det er dog meget morsommere at sidde og sige ved sig selv alt hvad der falder en ind, uden at der er en Hund, der giøer ad det, meget morsommere end paa *Rigsdagen* at staae til Munds med Folk, der godt kan være saa glubske, at de er nær ved at sluge en.

Naar derfor jeg paa mine gamle Dage ønsker at være Rigsdagsmand, da kan De være vis paa, det er ikke for min egen Skyld, men ene og alene for *Danmarks* Skyld, thi jeg kan jo tale frit og tale høit og tale Dansk baade her og hvor jeg vil, ligesaa godt som paa *Rigsdagen*, og hvordan jeg kan tale, det har Folk i *Kiøbenhavn* hørt nu snart i fyrretive Aar, saa det er ikke noget Nyt, jeg kan vente nogen Ære af, og jeg hører ikke til noget Parti, hverken Peders eller Povels, saa jeg kunde vente at blive Bisp, naar jeg snakkede dem efter Munden, men jeg har alle mine Dage harmedes over, at alt det Fremmede og frem for alt det *Tydske* blev sat til Høibords og løftet til Skyerne i *Danmark*, saa en jævn *Dansker* kunde ingen Vei komme med sit *Modersmaal* og med sit eget Hoved, som dog var meget bedre, end de fremmede, forlorne Hoveder, man gaaer og stadser med under Armen, og see nu, paa den næste *Rigsdag*, der, seer jeg, maa det bære eller briste med det *Danske* i alle Maader og afgjøres, om det igjen skal faae Lov at raade paa sine egne Enemærker, eller det skal trædes paa Nakken af 477 alt det Vildfremmede, især det *Tydske*, og derfor maa jeg giøre mit til, at jeg kan komme med og slaae et Slag for gamle *Danmark*, saa de gamle Kæmper skal ikke have alt for megen Skam af deres Børn.

Sagen er nemlig den, at paa den *Rigsdag*, som nu staaer for Dørren, skal *Danmark*, om det vil lykkes, have en ny *Grundlov*, det vil sige, en Lov, som baade *Kongen* og *Folket* skal enes om at holde, og som alle andre Love, alle Ministre og Rigsdagsmænd, skal rette sig efter, og det kan vi alle forstaae, at det er en Hovedsag, *hvordan* den *Grundlov* bliver, og skal den blive god, det vil her sige, skal den blive ægte *Dansk*, baade saa jævn og tydelig, at alle *Dannemænd* kan forstaae den, og saa mild, saa billig og læmpelig, at den er baade efter *Dannemænds* Hoved og Hjerte, da vil det koste en haard Strid baade med Mund og Pen, fordi Mange herinde og mest de sproglærde Folk er tit saa forgabede i Tydsk og Latin og andet fremmed Gods, eller dog i deres egne Bøger og Griller, at de reent har glemmt, hvordan det seer ud i *Danske Folks* Hoved og Hjerte, og hvad der i det virkelige Liv og Levnet lader sig udføre og kan være *Danske* Folk tjenligt.

Nu har jeg sagt reentud, hvorfor jeg vil være med paa *Rigsdagen*, om jeg kan komme der, nemlig for i alle Ting og i alle Maader, af al min Kraft og Styrke, at staae paa den *Danske* Side og stride mod alt det Vildtydske og Vildfremmede, som enten vil trænge eller liste sig ind, hvor det ikke kan giøre andet end ondt, saa de Fremmede, vi har herinde, kan lære at stikke Fingeren i Jorden og lugte hvor de er, lugte at de er i *Danmark*, og at *Danskeren*, skjøndt vi kun er et lille Folk, *Danskeren* lader sig endnu ikke lumpe, men er, som Hunden, djærv for sin egen Dør, og som Hanen, kry paa sin egen Mød ding, trods nogen *Tydsker* eller andre udlændiske Folk, som naar de ikke er nøiet med at have det ligesom vi, jo kan reise og see, hvor de faaer det bedre.

478 Og see, om det nu just blev den 11te Valgkreds i *Danmarks* Hovedstad, og især de *Danske Sømænd*, der valgde og sendte mig til *Rigsdagen* at slaae et Slag for *Danskheden* i alle Maader, saa var det heller intet Under, men kunde, synes mig, være baade rimeligt og morsomt paa begge Sider.

For allerførst saa veed vi jo nok, at *Tydsken* har kaldt alle os *Danskere Søhunde* og har selv i denne Sommer jamret sig ynkelig over, at vi giøede saa høit ovre under *Pommern*, at de blev forstyrrede i deres søde Søvn, og det var noget, vore Forfædre pleiede at lee ret hjertelig ad, saa at ligesom vi synge: *Danmark*, lukt med Bølgen blaa, saaledes kan man ogsaa frit sige, at kom den Dag, da ikke engang vore *Sømænd* var *Danske* med Liv og Sjæl, saa var det forbi med *Danmark* og *Danskheden*, men saalænge vore *Sømænd* er *Danskheden* troe, da har jeg altid tænkt og sagt, at saalænge stod vi os nok, for ligesom der staaer i Visen:

De Danskes Vei til Roes og Magt, sortladne Hav! saaledes glemmer jeg aldrig hvad jeg saae i min Ungdom, da vore *Søhunde* beed sig saa fast i de *Engelske* ude paa *Kongedybet*, at selv Admiral *Nelson*, skiøndt han var en ægte *Bulbider*, dog var glad, han slap, om ikke med heelt saa dog med revet *Skind*.

See, det var nu for det Første, at skal nogen staae bi paa den *Danske Side*, da maa det fremfor alt være de *Danske Sømænd*, og han, som de vælger til *Rigsdagen*, og saa for det andet tør jeg nok sige, at det vilde ligesaavel svide til de *Danske Sømænd*, som til mig, hvis *Tydsken* fik *Overhaand* i *Danmark*.

Ja, De har vel nok hørt tale om den *Tydske Flaade*, der en af *Dagene* skal falde ned fra *Skyerne* her lige udenfor *Trekroner*, og som gaaer ligesaa godt til *Lands* som til *Vands*, saa den vil ikke blot seile *Trekroner* og *Nyholm* og *Nyboder*, men hele *Kiøbenhavn* og hele *Danmark* i *Sænk*, og jeg 479behøver ikke at sige Dem, at saa var det forbi med os allesammen, for saadanne *Søhunde* er vi dog ikke, at vi jo helst til *Hverdagsbrug* vil have vores paa det *Tørre*. Vel gaaer det nu mig, som det gaaer Dem, at jeg er ikke meget bange for den *Tydske Flaade*, og jeg haaber, den bliver i alt *Fald* ikke *færdig* i vore *Dage*, aldenstund det er en *splinterny* *Bygningsmaade* *Tydskerne* bruger med den, den samme, som de har brugt til alle deres *videnskabelige* og *philosophiske* *Lærebygninger* paa *Papiret*, for de har ogsaa med deres *Flaade* begyndt *ovenfra*, høit oppe i *Luften*, begyndt med hvad de kalder *Ideen*, som vi paa *Dansk* kalder *Hjernespind*, og er endnu ikke kommet længere end til *Flaget*, det sort og *rød-gule*, der flyver som en *Drage* i *Luften* for at sluge *Dannebrog*, saa nu skal de, efter den ny *Bygningskonst*, først til at arbeide paa *Mærset*, og det kan da vare længe inden de kommer til *Dækket*, end sige til *Kiølen*, og før behøver vi dog ikke at være bange for den *Flaade*.

Men der er, desværre! en anden *Tydske Flaade*, som man ogsaa nok kan lee ad, og det har jeg gjort saa tit, men som man dog ogsaa ganske alvorlig maa slaaes med, naar man skal blive den *kvit*, og den er saameget farligere, som den er *usynlig*, ligesom de gamle *Hexemestere*, det er med andre Ord det *Tydske Sprog* og hvad dermed følger, høitravende *Talemaader*, propfulde af *Vind* og *Veir*, utallige *Hjernespind*, *Griller* og *Luftkasteller*, og dette vederstyggelige *Tydskeri* har allerede taget saadan *Overhaand* hos os, at faaer det ikke snart en *Ende* og *Kortvending*, da er de *Danske Sømænd* og alle *Danskere* og hele *Danmark* om en *Hals*.

Der kan jo allerede ingen blive *Søofficeer* i *Danmark* uden han kan *Tydske*, og skulde det gaae saaledes frem, da vilde *Nyboder* snart komme til at hedde *die neuen Buden*, og alle de faae *Kat*, der talde *Dansk*, end sige da hvem der turde sige *Kis* til *Tydsken*, og naar De da skulde til at vælge en *Rigsdagsmand*, maatte det første *Spørgsmaal* være: om han kunde 480*Tydske*, ja, da maatte han vel endogsaa tilsidst sværge paa, at han hverken kunde *Dansk* eller vilde nogensinde lære det afskyelige *Tungemaal*!

See, nu har jeg sagt Dem, hvad jeg anseer for *Hovedsagen* ved en *Dansk Rigsdagsmand*, især for *Hovedstadens* 11te *Valgkreds* med de *Danske Sømænd*, og er der ellers noget, De vil spørge mig om, da skal jeg see til at svare dem derpaa lige saa aabent og ærlig paa ordenlig bredt *Dansk*, for reent *Regnskab* gjør længst *Venskab*, og jeg siger først som sidst: maa jeg stole paa, at de vil blive ved at tale *Dansk* og være *Danskere* med *Liv* og *Sjæl*, saa kan de fast stole paa mig, at jeg lader ikke den *Danske Sag* falde, saalænge der er *Liv* og *Blod* i mig, og De kan troe, at det *Danske* tjener os alle bedst, for man triller aldrig *Æblet* saa langt, det smager jo ad *Roden*, og hvem der gaaer ud af sit eget gode *Skind*, faaer aldrig noget, der passer ham!